

I. N. I.  
TABVLAE  
MATHEMATICAE,  
Omnes Matheſeos Diſciplinas  
ſecundum  
Praecepta VVALTHERIANA  
MSTA  
in Compendio exhibentes,  
in uſum  
Auditorum ſuorum  
methodice ita conſcriptae  
a  
M. E. C. Schroedtero,  
Ord. Philoſ. Adiuncto,

*65.*

*cl. CVIII. 33.*

Coll. diss. A  
108, 33

L. M. I.

TABVLAE

MATHEMATICAE

Omnes Mathematicos Discipulos

Receptorum

Præceptorum VALLERIANA



in Compensatio exhibentes

in sum

Auditorium suorum

receptis in conscrip

M. E. C. Schroedero

Ord. Philol. Vindob.

22

# TABVLA V. DE ASTROLOGIA.

*Thema erigendum, ubi*  
modus, qui dicitur  
*rationalis*, præ cete-  
ris præstat. Respi-  
ciendum vero hic  
est tum ad

*Temporis dati preparationem*, quæ confi-  
stit in iusta conversione, & ad meri-  
dianum eius loci, cui Ephemerides  
accommodatæ sunt, reductione.

*Vera Planetarum loca*, quæ rite in globum  
transferenda.

Astrologia est scien-  
tia, quantitatem motus  
& stellarum confide-  
rans, figura cœli repræ-  
sentatam, in ordine ad  
influxum. Aliàs *The-  
matologia*, & hæc occu-  
pata est tum circa

*Catholicum* sive universale, quod prædicat  
eventus universales, ad integras gen-  
tes, regna, Provincias, & urbes perti-  
nentes, quales sunt: pestis, bellum,  
caritas, vel ubertas annonæ, inunda-  
tiones, incendia, status aeris, & annuæ  
temporum mutationes.

*Iudicium formandum*  
de eventibus sublu-  
naribus, id quod est  
vel

*Generale*, quod de-  
promitur ex con-  
stitutione *Signo-  
rum, Planetarum,*  
& *Stellarum fixa-  
rum*, earundem-  
que positu in di-  
versis domiciliis,  
nec non aspecti-  
bus.

*Genethliacum*, quod  
singulorum ho-  
minum naturam,  
constitutionem,  
& eventum præ-  
dicit. Estque  
vel

*Speciale*, quod occu-  
patur in determi-  
nando tempore  
per directiones,  
profectiones, re-  
volutiones, &  
transitus.

TABVLA VI. DE CHRONOLOGIA.

Chronologia est scientia, contemplans tempus, quatenus quantum est, in usum historiarum. Quod vero tempus considerandum vel

<p>generalius quoad:</p>	<p>Denominationes ejus, ad quas referuntur termini communissimi, nimirum:</p>	<p>Scrupulum, quod vel</p>	<p>{ Astrologicum. Judaicum. æqualis.</p>																
				<p>Hora, quæ vel</p>	<p>{ inæqualis. naturalis.</p>														
						<p>Dies, qui est vel</p>	<p>{ civilis. { Astronomicus { Solaris</p>												
								<p>Mensis qui l.</p>	<p>{ civilis. &amp; hic l. { Lunaris { Periodicus. Synodicus. illuminationis.</p>										
										<p>Annus qui vel</p>	<p>{ Astronomicus { Solaris s. Tropicus. &amp; hic vel { Lunaris.</p>								
												<p>Æra sive Epocha.</p>	<p>{ Astronomicus { Solaris s. Tropicus. &amp; hic vel { Lunaris.</p>						
														<p>Cyclus, denotans spatium temporum minorum.</p>	<p>{ Astronomicus { Solaris s. Tropicus. &amp; hic vel { Lunaris.</p>				
																<p>Periodus, denotans spatium temporum majorum.</p>	<p>{ Astronomicus { Solaris s. Tropicus. &amp; hic vel { Lunaris.</p>		
																		<p>Characteres, quorum alii sunt:</p>	<p>{ diurnus, scil. sabbathum s. feria septima.</p>
<p>Profani &amp; hi vel</p>	<p>{ Cyclus ☉, qui est annorum 28. Julianorum Systema. Cyclus ♃, s. nummerus aureus, qui est 19. annorum Julianorum systema. Cyclus Indictionis, qui est 15. annorum Julianorum systema.</p>																		
		<p>Specialius, quoad Epochas, quæ fere infinitæ; inter eas tamen eminent</p>	<p>{ Epocham Julianam, quæ est 7980. annorum systema.</p>																
				<p>Epocha Mundi Conditi.</p>	<p>{ Epocham Julianam, quæ est 7980. annorum systema.</p>														
						<p>Epocha Natiuitatis Christi.</p>	<p>{ Epocham Julianam, quæ est 7980. annorum systema.</p>												

# TAB. VII. DE GEOGRAPHIA.

**Geographia**  
est Scientia,  
contemplans  
globum terra-  
rum, quatenus  
quantus est, e-  
ius vero com-  
mensuratio re-  
quiritur

**Principia** certa, quorum sum spectat hypotheses circularum

ut sunt:

- Maximorum**
  - Meridianus** { primus.
  - qui vel { secundi s. Circuli longitudinum.
  - { rectus.
  - { obliquus.
  - Horizon**, qui vel { Parallelus.
  - Aequator** { meridionalis.
  - terrestris, qui vel { septentrionalis.
- Minorum** ut sunt:
  - { **Paralleli**, qui ab Aequatore aequè distant, alias dicuntur Circuli latitudinum.
  - { **Eccliptica**.
  - { **Tropicus** uterque, atque **Polaris**.
  - { **Zona**.

**Affectiones**  
præcipuæ  
sunt:

**Perimeter**, qui ex multiplicatione 360. graduum per 15. innotescit.

**Diameter**, qui ex divisione summæ per 22. innotescit.

**Superficies plana**, quæ per multiplicationem semidiametri in dimidium Perimetri cognoscitur.

**Soliditas**, quæ per multiplicationem Diametri in duas partes tertias areæ investigatur.

**Longitudo** cuiusvis loci, quæ est arcus Aequatoris, inter meridianum primum, & locum datum.

**Latitudo**, quæ est arcus Meridiani inter Aequatorem & locum datum, estq; vel

- { Septentrionalis.
- { meridionalis.

**Zonæ**, quæ sunt spatia globi terreni secundum latitudinem, dividuntur ob diversam aëris constitutionem in

- { **intemperatas** s. frigidas, Septentrionalem & Meridionalem.
- { **Calidam** s. torrentem.
- { **temperatas**, Sept. & merid.

**Climata**, quæ sunt spatia globi terreni inter duos parallelos, cuius ratione incolæ sunt vel

- { **Antoeci**, qui sub eodem meridiano,
- { **Perioeci**, qui sub iisdem parallelis,
- { **Antipodes**, qui in punctis oppositis habitant,

# TABVLA VIII. DE OPTICA.

Optica  
est scientia  
contem-  
plans visi-  
bile, quate-  
nus quan-  
tū est, quod  
consideran-  
dum l. qua;

Terminos com-  
munissimos,  
ut sunt:

Terminos spe-  
cialiores, sive  
rationem pro-  
priam, ubi vi-  
sio dividitur in

*Visibile*, quod indefinenter radiat per medium, radiandoque speciem sui undiquaque diffundit, ut visu ab infinitis simul perspicui possit.

*Diaphanum*, medium aut perspicuum est, quod inter visibile & oculum interiacet.

*Opacum*, per quod radiis sive speciebus visibilium non patet transitus ad visum.

*Radius opticus*, est linea recta, per quam species rei visibilis ad oculum defertur.

*Axis Opticus*, est ille radius, qui per oculi centrum transit.

*Pyramis optica*, quæ vel *radialis*, sive visionis, quæ est figura rei visæ, per medium diaphanum ad oculum usque diffusæ.

vel *illuminationis*, est figura corporis luminosi per medium diaphanum ad opacum illuminandum diffusa.

*Horopter*, est linea recta per axium opticorum concursum ducta, ac centra visuum connectenti parallela.

*Simplicem*, quæ vel *confusa*, } vera.  
& hæc vel } falsa.

vel *distincta*, } vera.  
quæ itidem } falsa.

*reflexa*, quo pertinent:

- Compositam* quæ vel
1. radius incidentiæ.
  2. radius reflexionis.
  3. punctum incidentiæ & reflexionis.
  4. perpendicularis incidentiæ.
  5. perpendicularis reflexionis.
  6. angulus incidentiæ.
  7. angulus reflexionis.
  8. speculum.
  9. imago.

*refracta*, quo pertinent:

1. linea incidentiæ.
2. linea refractionis.
3. perpendicularis refractionis.
4. angulus incidentiæ, refractionis, & refractus.
5. imago.

# TABVLA I. GENERALIS.

1. Obiecti, quod est *Quantitas*, quatenus *Quantitas* est.

Quantitas vero est *Accidens*, secundum quod substantia est exten-

Gene-  
ralis,  
quæ quã-  
ritatem  
in com-  
muni cõ-  
empla-  
turatq;  
absolvi-  
tur con-  
siderati-  
one

2. Principiorũ,

quæ sunt *Propositio-  
nes*, quibus *Quan-  
titati* aliquid inef-  
se, vel nõ inesse de-  
monstratur. Sunt  
vero illa vel

*innata*, quæ na-  
tura & per se nota  
sunt, idque vel

*assumpta*, quibus  
positis facile assen-  
timur, suntque vel

*immediate*, qualia sunt Principia P-  
ma, sive Axiomatica.

*mediate*, qualia sunt Principia ord-  
sive Principiata.

*Definitiones*, i. e. explicationes te-  
minorum.

*Postulata*, sive petitiones æquissim-

3. Affecti-  
onum,

quæ divi-  
duntur in

*immediatas*, quæ  
proxime ex con-  
ceptu quantitat-  
is primo fluunt,  
suntque tum:

*mediatas*, quæ ex  
prioribus resul-  
tant accedente  
quantitatum,  
collatione, sunt-  
que tum:

*Divisibilitas*, secun-  
dum quam quanti-  
tas secatur in par-  
tes, harumque ra-  
tione est vel

*Mensura*, per quam quantitas ab alia par-  
tibus suis determinatur.

*Ratio*, h. e. duarum quantitatum eiusdem  
generis mutua relatio sive habitudo  
qua una ad aliam certum respectum  
obtinet.

*Proportio*, quæ oritur ex  
comparatione & simili-  
tudine rationum, Est-  
que vel

*finita*, ac certis te-  
minis circumscr-  
pta.

*infinita*, terminisq;  
aut uno, aut omni-  
bus destituta.

*discontinua*

*Pura*, quæ  
abstractivè  
quantitatẽ  
considerat,  
eius discipli-  
næ sunt;

*Mixta*,  
quæ cõside-  
rat quanti-  
tatem con-  
cretivè, &  
pro varietate  
subiecti  
variat, si-  
quidem di-  
sciplinæ  
sunt;

*Arithmetica*, quæ considerat quantitatem *dis-  
cretam*, sive Numerum. TAB. II

*Geometria*, quæ considerat quantitatem *conti-  
nuam*, sive magnitudinem. TAB. III

*Astronomia*, quæ considerat quantitatem *in corpo-  
rum coelestium* motu, quatenus quantus est. TAB. IV

*Astrologia*, quæ confid. quant. *in facie coeli*. TAB. V

*Chronologia*, quæ confid. quant. *in tempore*. TAB. VI

*Geographia*, quæ confid. quant. *in globo terræ*. TAB. VII

*Optica*, quæ confid. quant. *in specie visibili*. TAB. VIII

*Gnomonica*, quæ confid. quant. *in dierum horis  
per umbram* determinandis. TAB. IX

*Musica*, quæ confid. quant. *in sono*. TAB. X

*Statica*, quæ confid. quant. *in corpore ponderoso*. TAB. XI

*Architectonica*, quæ confid. quant. *in corp. artific.* T. XII

Mathe-  
sis, quæ  
est scien-  
tia *Quan-  
titalis*, est  
vel

Specia-  
lis, quæ  
agit de  
quanti-  
tate con-  
creta,  
estq; vel

## TAB II. ARITHMETICA.

				recta <i>scriptione</i> , & hæc absolvitur novem characteribus & Zi- phra.								
Vulga- ris, cuius tenenda numeri tum	in	{ <i>notatio</i> , quæ cõ- sistit vel in	{ <i>recta pronunciatione</i> , & hæc peragitur legitima numeri cujus- vis majoris in periodas distinctione.	{ <i>simplex</i> , { <i>Additione</i> } utraq; per alteram & } commodissime pro- { <i>Subtractione</i> } batur.	{ <i>prima</i> , { <i>con-</i> } eaqve } sistit in { <i>Multiplica-</i> } { <i>con-iuncta</i> , { <i>tione</i> & } utraque per alteram { <i>quæ ab-</i> { <i>Divisione</i> } } tutissime probatur.	{ <i>solvitur</i> }	{ <i>orta</i> , quæ exhibet <i>Regulam de Tri.</i> auream, f. propor- tionum primariam. item <i>Regulam Progressionum</i> , <i>Alligationis, Falsi, &amp;c.</i>					
								{ <i>Computatio</i> , quæ est vel	{ <i>Integrorum</i> atqve hæc.	{ <i>Fractionum</i> , huc spectat modus <i>fractiones</i> tractandi.		
											{ <i>notatio</i> , quæ ab- solvitur	{ <i>Scriptio</i> tum <i>Sexagenarum</i> , tum <i>integrorum</i> , tum <i>minutorum</i> , f. <i>Scrupulorum</i> .
{ <i>notatio</i> quæ quoad	{ <i>Scriptionem</i> & <i>Pronunciationem</i> }	{ eadem fere est cum <i>Astronomica</i> .										
			{ <i>Additio</i> <i>Subtractio</i> <i>Multiplicatio</i> <i>Divisio</i> }	{ similiter ut in <i>Vulgari</i> peragitur.								
Alge- braica f. <i>Cossica</i> , cuius te- nenda nu- meri tum	{ <i>notatio</i> , quæ ab- solvitur	{ <i>Scriptio</i> , quæ peculiare tradit characteres, e. g. <i>Drachma</i> , <i>Radicem</i> , <i>Censum</i> , f. <i>Quadratum</i> , <i>Cubum</i> , <i>Censi</i> <i>Censum</i> , <i>Sur-</i> <i>desolidum</i> , <i>Censi</i> <i>Cubum</i> , B. <i>Surde solidum</i> , &c.			{ <i>Pronunciatione</i> , qua numeri & { <i>rationa-</i> } per signa sua Plus ac { <i>les</i> & } } Minus recte sunt { <i>surdi</i> } } efferenda.							
			{ <i>Computatio</i> , quæ est vel	{ <i>Preliminaris</i> , quæ ad calculum principalem necessaria est, & huc spectat inprimis <i>Extractio Radicis</i> .								
						{ <i>Principalis</i> , qua numerus quivis abstrusus ingeniose elicitur;	{ <i>Denominatione</i> . <i>Aequatione</i> & <i>Reductione</i> .					



TABVLA III. DE GEOMETRIA.

Geo-  
metria  
est scien-  
tia ma-  
gnitudi-  
nis, quat-  
talis, &  
spectatur  
vel

generatim, hinc Geometria  
specialiter sic dicta, & haec  
tribus gaudet specibus,  
quæ sunt:

Speciatim  
tum in

Trigonome-  
tria, seu doctri-  
na de Triangulis,  
cujus observ.

Geodæsia, quæ  
explicat dimen-  
sionem linearum  
& superficialium,  
cujus observ.

Stereometria  
quæ considerat  
corporum solidi-  
tatem, cuius ob-  
serv.

{ *Linea*, quæ vel { *Perpendicularis*, quæ dimittit  
 { *Recta*, & | ad datum punctum.  
 { hæc vel { *Parallela*, cujus anguli sunt æ-  
 { quales.  
 { *Curva*, quæ æque distat a medio puncto  
 { comprehensi spatii.  
 { *Mixta* sive *spiralis*, quæ nec simpliciter recta  
 { *Superficies*, quæ { *Angulus*, { *rectus*. (nec curva  
 { est magnitudo { qui est l. { *obliquus* { *obtusus*  
 { longa & lata, { *figura* { *simplicissima* sive *prima*, { *acutus*.  
 { cui adiungitur: { quæ { ut *Triangulū* { *rectangulū*,  
 { { vel { quod tum { *obliquangulū*  
 { { { *Composita*, { *quadrilatera*.  
 { { { quæ vel { *Pentagona*.  
 { *Corpus*, quod est magnitudo longa, { *Pyramis*.  
 { lata, & profunda, quam perpetuo { *Cubus*.  
 { comitatur *figura solida*, quæ vel { *Octaedrum*,  
 { *Termini* in hanc rem necessarii, e. g. { *Icosaedrum*.  
 { *angulus rectangulus*, *arcus*, *sub-* { *Dodecaedrū*.  
 { *tensa*, sive *hypothenufa*, *Sinus* *to-*  
 { *tus*, *rectus*, *complementi*, *tangens*, *secans*, &c.  
 { *Solutio ipsa*, cuius Instrumentum est *Canon Triangu-*  
 { *lorum*, item *Logarithmus*.  
 { *Termini*, ad dimensionem linearum ac superficialium  
 { necessarii, { *mensuræ lineares*, e. g. *digitus*, *palmus*,  
 { ubi vel { *pes*, *cubitus*, *passus*, *gradus*, *perpedica-*  
 { { *s. decempeda*, *stadium*, *milliare* &c.  
 { { *mensuræ superficiales*, e. g. *pes*, *quadra-*  
 { { *tus*, *Clima* & *jugerum*.  
 { *Dimensio i-* { *altitudines* rerum *accessibilium*, ubi  
 { *psa*, quæ re- { vel *umbra solis* sufficit.  
 { *spicit*, vel { *superficies*, quæ aut *adjunctū* habet *fi-*  
 { { *guram* vel *triangularem*, vel *quadra-*  
 { { *tam*, vel *parallelogrammā*, l. *aliā*;  
 { { aut tamen ad eandē facile *reducitur*.  
 { *Termini* mensurarum *solidarum*, quæ  
 { vel rerum { *aridarum*, ut *modius*, *semimodius*,  
 { { *modiolus* & *quadrans*. &c.  
 { { *liquidarum*, ut *cantharus*, *urna*, *qua-*  
 { { *drans*, *dolium*, *cupa* &c.  
 { *Dimensio solidorum*, quæ *capacitas* cuiusvis *solidi* ex-  
 { *ploranda*.

# TABVLA IV. DE ASTRONOMIA.

Astro-  
nomia  
stscien-  
tia, con-  
siderans  
notum  
corporū  
celestiū  
quatenus  
est, ac  
dividi-  
tur in

<p style="font-size: 2em;">{</p> <p>Sphæ- ricam, quæ per- pendit motum primum corporū celestiū eius obs.</p>	<p style="font-size: 2em;">{</p> <p><i>Principia</i> s. hypo- theses &amp; disposi- tiones <i>Circularū</i> congruæ, tum u- niversales, tū <i>spe-</i> <i>ciales</i>. Sunt vero <i>Circuli</i> vel</p>	<p style="font-size: 2em;">{</p> <p><i>Maximi,</i> qui tum</p> <p style="font-size: 2em;">{</p> <p><i>Minores,</i> ut:</p>	<p style="font-size: 2em;">{</p> <p><i>immobiles,</i> &amp; variabi- les, ut:</p> <p style="font-size: 2em;">{</p> <p><i>mobiles</i> &amp; invariabi- les, ut:</p> <p style="font-size: 2em;">{</p> <p>duo <i>Tropici</i>. duo <i>Polares</i>.</p>	<p style="font-size: 2em;">{</p> <p><i>Meridianus.</i> <i>Horizon,</i> { <i>rectus.</i>                   { <i>obliquus.</i>                   { <i>qui vel</i> { <i>parallelus.</i> <i>Æquator.</i> <i>Eccliptica.</i> <i>Coluri.</i></p>
<p><i>Affectiones,</i> quarum præcipuæ sunt : Ortus &amp; Occasus, declinatio Stellæ, longitudo, latitudo, Elevatio Poli &amp; Æquatoris.</p>				
<p style="font-size: 2em;">{</p> <p>Theo- ricam, quæ con- siderat motum <i>secundū,</i> eius obs.</p>	<p style="font-size: 2em;">{</p> <p><i>Principia</i> s. hypo- theses, cuius nomine veni- unt partim</p>	<p style="font-size: 2em;">{</p> <p><i>Circuli,</i> quorū a- lii sunt:</p> <p style="font-size: 2em;">{</p> <p><i>Parvi,</i> per quos diversitas situs centrorum &amp; Polorum demonstratur.</p> <p><i>Puncta,</i> ut sunt : Axis, Apogæum, Perigæum, &amp;c.</p> <p><i>Lineæ,</i> e.g. Augæum, linea motus medii, it. motus veri.</p> <p><i>Arcus,</i> s. motus ipsi, quorum alter</p>	<p style="font-size: 2em;">{</p> <p><i>Concentrici</i> terræ. { <i>simpliciter</i> tales.</p> <p style="font-size: 2em;">{</p> <p><i>Excentrici</i> tum { <i>Epicycli,</i>                           { <i>qui vel</i> { <i>primi,</i> qui ex Pe-                           { <i>secundi,</i> qui ex                           { <i>Peripheria</i> con-                           { <i>centrici</i>                           { <i>Peripheria</i> Epi-                           { <i>cycli primi</i> de-                           { <i>lineantur.</i></p>	<p style="font-size: 2em;">{</p> <p><i>medius,</i> s. æqualis. <i>verus,</i> s. inæqualis. <i>differentialis,</i> s. Pro- staphæresis.</p> <p><i>absolute,</i> ut Directio, Regrodatio, Statio, Velocitas, Tarditas.</p> <p><i>ad se invicem,</i> ut sunt Aspectus, scil. *, Δ, □, ♂, ♀, &amp;c.</p> <p><i>ad Solem,</i> ut Orientalitas &amp; Occiden- talitas.</p> <p><i>ad terram,</i> ut Paralaxis &amp; Re- fractio.</p>

## TABVLA IX. DE GNOMONICA.

Gnomonica est scientia considerans quantitatem temporis diurni umbrae styli in plano congruo artificiose erecti determinandam, ubi observ.

Principia diversi generis  
sive hypotheses, pro quarum diversitate etiam variant ipsa Horologia. Hinc alia

Horizontalia, quorum plana parallela sunt Horizonti.  
Verticalia, (directa, quæ parallela sunt meridiana) quæ vel circulo verticali primario, eaque sunt vel septentrionalia  
Declinantia, quæ a meridie aut septentrione declinant versus ortum aut occasum, parallela circulo verticali secundario.  
Æquinoctialia, quæ in plano parallelo cum plano Æquatoris descripta sunt, ita ut altera facies respiciat polum boreum, altera austrinum  
Polaria, quorum plana parallela sunt coluro æquinoctiorum, vel cuivis circulo declinationis, &c.

Structura Sciotericorum sive horologiorum.

## TABVLA X. DE MVSICA.

Musica est scientia numeri, quatenus sonorus est, eius observand. tum

Intervalla  
Harmonica sive sonora, ubi respiciendum vel ad

Consonantias, quæ sunt vel

(perfecta, quæ sic delectant auditum, ut in iis acquiescat appetitus, suntque vel in primo perfectionis gradu, sive perfectissima.  
secundo perf. gradu.  
tertio perf. gradu.  
imperfecta, quæ non ita delectant appetitum, quin aliquid ulterius appetat.

Differentias consonantiarum, quæ dicuntur intervalla dissona, Musica tamen & concinna.

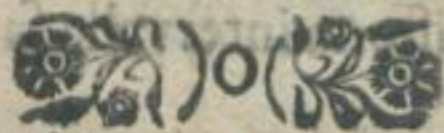
Modus venandi consonantias, ubi præstat ille, qui per Monochordum peragitur. quippe per quod singulæ consonantiæ seorsim, vel etiam dissona intervalla facile explorantur.

## TABVLA XI. DE STATICA.

	<p>Centrum, quod est vel</p>	<p><i>magnitudinis</i> sive Geometricum, h. e. punctum, quod in medio figuræ fictum est.</p>
		<p><i>gravitatis</i>, sive Staticum, h. e. punctum lineæ rectæ, corpus in partes æqualiter graves dividens, ita ut ex eo suspensum æquo libretur pondere.</p>
<p>statica est scientia corporis, quæ minus ponderosum est, ubi cognoscendum vel</p>	<p>Pondus, quod consideratur vel</p>	<p><i>absolute</i>, cum seorsim ponderatur corpus.  <i>relative</i>, in consideratione ad aliud, ubi mutua innotescit vel æqualitatis, vel inæqualitatis proportio.</p>
	<p>Instrumentum mensurandi pondera, quod exactissimum est <i>Libra</i>, quæ vel</p>	<p><i>major</i>, quæ longius a trutina lineas productas habet, &amp; pondera exactius examinat; ex majori enim motus vehementia vis moventis sive pondus distinctius cognosci potest.  <i>minor</i>, quæ non adeo longius à trutina sive immobili scilicet Centro recedit.</p>

## TABVLA XII. DE ARCHITECTONICA.

<p>Architectonica est scientia quantitatis, sub ratione</p>	<p>Militaris, quæ in primis quæ arces &amp; castra proportionem quantitatis considerat. Ubi cognoscendum</p>	<p><i>Termini</i>, præcipui, e. g. Vallum, lorica, scamnum, propugnaculum, agger propugnaculi, cortina, facies, ala, collum, linea capitalis, angulus, polygonum, semidiameter, perpendicularis, Luna dimidiata, opus cornutum, castrum, &amp;c.</p>
<p>in ordine ad ædificium, estq; vel</p>	<p>Civilis, quæ agit de ædificio civili &amp; togato, quod est vel</p>	<p><i>Proportio</i> angulorum &amp; linearum.</p>
		<p><i>Publicum</i>, ut sunt: Templum, Schola, Collegium, Aula, Curia, Ærarium, Armamentarium, Forum, Pons, Porticus, Nosocomium, Coeniterium, Theatrum, Amphitheatrum, Thermae sive balneae &amp;c.  <i>Privatum</i>, nempe civium singulorum.</p>



Coll. diss. A. 108, nusc. 33